

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of מסכת הוריות דף ג. Some of the topics we will learn about include.

A continuation of the Machlokes regarding

יחיד שעשה בהוראת בית דין

If an individual or minority committed an עבירה בשוגג based on a ruling of בית דין, they are not liable for a פס, because it was not רוב ציבור, a majority.

However, there is a Machlokes as to whether each, individual becomes liable for a פס יחיד.

The four approaches in the מחלוקת רבי מאיר וחכמים regarding

הורו ועשו

Several Halachos regarding

רוב ציבור

How we establish a majority, to become liable for a פס. פר העלם דבר של ציבור תולה בעצמו

B Several questions regarding

הורו ב"ד ועשו מיעוט הקהל

וחזרו ב"ד בהן

והורו ועשו מיעוט אחר מהו

If first בית דין issued their ruling and one minority committed the עבירה;

Then בית דין retracted, and then reissued the same ruling, and another minority committed the עבירה;

Do the two groups combine to form a רוב ציבור?

The four opinions regarding

הורו ב"ד וידעו שטעו וחזרו בהן

והלך ועשה על פיהן

If בית דין issued an erroneous ruling and they then retracted from their ruling, and a יחיד who did not hear about the retraction then committed this עבירה based on בית דין;

1.

רבי מאיר מחייב חטאת יחיד

The יחיד is liable for a חטאת.

2.

ורבי שמעון פוטר

He is not liable for a חטאת.

3.

רבי אלעזר אומר ספק

He is liable for a חטאת.

4.

משום סומכוס אמרו תלוי

He is not liable even for a חטאת.

A

יחיד שעשה
בהוראת בית דין

הורו ועשו

רוב ציבור

פר העלם דבר של ציבור
תולה בעצמו

B

הורו ב"ד ועשו מיעוט הקהל
וחזרו ב"ד בהן
והורו ועשו מיעוט אחר
מהו

1 So, let's review ...

The Gemara in the previous Daf discussed a Machlokes regarding

יחיד שעשה בהוראת בית דין

If an individual or minority committed an עבירה בשוגג based on an erroneous ruling of בית דין, they are not liable for a רוב ציבור של דבר, because it was not רוב ציבור, a majority.

However, there is a Machlokes as to whether each, individual is liable for a יחיד חטאת.

The Gemara now seeks to say that this is the מחלוקת רבי in the following Braisa:

הורו ועשו

רבי מאיר פוטר

וחכמים מחייבין

If בית דין issued an erroneous ruling, and as a result they committed the עבירה;

רבי מאיר holds they are not liable for a Korban, while the חכמים hold they are liable for a Korban.

The Gemara initially assumes that the Braisa is a case of הורו ב"ד ועשו מיעוט קהל

The minority committed the עבירה based on בית דין, and

רבי מאיר פוטר מחטאת יחיד

Because he holds

יחיד שעשה בהוראת בית דין

פטור

While

חכמים מחייבין בחטאת יחיד

Because they hold

יחיד שעשה בהוראת בית דין

חייב

1

יחיד שעשה בהוראת בית דין

If an individual or minority committed an עבירה בשוגג based on an erroneous ruling of בית דין,

they are not liable for a רוב ציבור של דבר, because it was not רוב ציבור, a majority.

However, there is a Machlokes as to whether each, individual is liable for a יחיד חטאת.

ברייחא

הורו ועשו

If בית דין issued an erroneous ruling, and as a result they committed the עבירה;

וחכמים
מחייבין
מחטאת

רבי מאיר
פוטר
מחטאת

The Gemara assumes that the Braisa is a case of

הורו ב"ד ועשו מיעוט קהל

The minority committed the עבירה based on בית דין

וחכמים
מחייבין
מחטאת

רבי מאיר
פוטר
מחטאת

Because they hold
יחיד שעשה
בהוראת בית דין
חייב

Because he holds
יחיד שעשה
בהוראת בית דין
פטור

2 The Gemara explains that this is not necessarily so. Perhaps, all agree that יחיד שעשה בהוראת ב"ד פטור And the Machlokes refers to something else entirely; and the Gemara offers four other, possible interpretation of their Machlokes:

1. Either the Braisa is a case of הורו ב"ד ועשו בית דין ומיעוט קהל Both ב"ד משלים לרוב ציבור קמפלגי עבירה, and They disagree in whether ב"ד משלים לרוב ציבור can combine with the ב"ד משלים לרוב ציבור to form a majority to bring a ציבור פר העלם דבר של ציבור.

רבי מאיר פוטר מפר Because he holds אין ב"ד משלים לרוב ציבור בית דין cannot combine to form a majority. While חכמים מחייבין בפר Because they hold אין ב"ד משלים לרוב ציבור בית דין can combine to form a majority.

2 Perhaps, all agree that יחיד שעשה בהוראת ב"ד פטור And the Machlokes refers to something else entirely;

The Gemara offers four other, possible interpretation of their Machlokes:

1 הורו ב"ד ועשו בית דין ומיעוט קהל Both ב"ד משלים לרוב ציבור קמפלגי עבירה, and They disagree in whether ב"ד משלים לרוב ציבור can combine with the ב"ד משלים לרוב ציבור to form a majority to bring a ציבור פר העלם דבר של ציבור.

חכמים
מחייבין בפר
Because they hold
ב"ד משלים
לרוב ציבור
can combine
to form a majority.

רבי מאיר
פוטר מפר
Because he holds
אין ב"ד משלים
לרוב ציבור
cannot combine
to form a majority.

3

2.
OR the Braisa is a case of
הורו ב"ד ועשו רובו של קהל
The majority committed the עבירה, and they disagree in
who brings the פר, the ציבור or בית דין.

רבי מאיר פוטר ציבור מפר
The ציבור is not liable for a פר, as he holds in ה
ב"ד מביא ולא ציבור
ציבור brings the פר, not the בית דין.
While

מחייבין ציבור בפר חכמים
The ציבור is liable for a פר, because the חכמים are רבי
who holds שמעון
צבור מייתי וב"ד מייתי
Both בית דין and the ציבור each bring their own פר.

3.
OR the Braisa is a case of
שבט שעשה בהוראת בית דינו
The majority of one Shevet committed the עבירה based on
their בית דין's ruling;
רבי מאיר פוטר השבט מפר
The שבט is not liable to bring a פר
Because he holds
שבט אחד לא איקרי קהל
One Shevet is not considered a קהל.
While
מחייבין שבט בפר חכמים
The שבט is liable to bring a פר, because the חכמים are רבי
who holds יהודה
שבט אחד איקרי קהל
One Shevet is considered קהל.

3

2
**הורו ב"ד
ועשו רובו של קהל**

The majority committed the עבירה,
and they disagree in who brings the פר,
the ציבור or בית דין.

חכמים
מחייבין ציבור בפר

The ציבור is liable for a פר,
because the חכמים are רבי שמעון
who holds

**צבור מייתי
וב"ד מייתי**

Both בית דין and the ציבור each
bring their own פר.

רבי מאיר
פוטר ציבור מפר

The ציבור is not liable for a פר,
as he holds in ה דף

**ב"ד מביא
ולא ציבור**

פר, brings the בית דין,
not the ציבור.

3

**שבט שעשה
בהוראת בית דינו**

The majority of one Shevet committed the עבירה
based on their בית דין's ruling;

חכמים
מחייבין שבט בפר

The שבט is liable to bring a פר,
because the חכמים are רבי שמעון
who holds יהודה

**שבט אחד
איקרי קהל**

One Shevet
is considered קהל.

רבי מאיר
פוטר השבט מפר

The שבט is not liable to
bring a פר
Because he holds

**שבט אחד
לא איקרי קהל**

One Shevet is not
considered a קהל.

4

4. OR the Braisa is a case of כגון שחטאו ששה והן רובו של קהל או שבעה אע"פ שאינן רובו של קהל
It was only a minority of the Shevatim, but a majority of all Yidden;
OR it was the majority of the Shevatim, but only a minority of all Yidden who committed the עבירה based on בית דין;

רבי מאיר פוטר מפר
Because a majority of both, the Shevatim, and all the Yidden is required.
While מחייבין בפר וחכמים
Because the חכמים are רבי שמעון בן אלעזר who holds that a majority of one, either the Shevatim, OR all the Yidden is sufficient.
=====

4

4
כגון
שחטאו ששה
והן רובו של קהל
או שבעה
אע"פ שאינן רובו של קהל

*It was only a minority of the Shevatim, but a majority of all Yidden;
OR it was the majority of the Shevatim, but only a minority of all Yidden who committed the עבירה based on בית דין;*

מחייבין בפר
וחכמים

Because the חכמים are רבי שמעון בן אלעזר who holds that a majority of one, either the Shevatim, OR all the Yidden is sufficient.

רבי מאיר
פוטר מפר

Because a majority of both, the Shevatim, and all the Yidden is required.

5 The Gemara proceeds with several Halachos regarding רוב ציבור

How we establish a majority for a דבר של ציבור פר העלם דבר של ציבור 1.

1. says רב אסי

ובהוראה הלך אחר רוב יושבי ארץ ישראל

To establish the majority, we consider only the Yidden that live in Eretz Yisroel, but we do not consider the Yidden who live in the Diaspora, even though their numbers are far greater.

2.

מרובין ונתמעטו

היינו פלוגתא דרבי שמעון ורבנן

If the majority committed the עבירה, but then their numbers decreased, and they are now the minority;

Whether they bring a פר depends on the רבי שמעון

Whether they bring a פר depends on the רבי in דף י regarding

חטאו עד שלא נתמנו

If one's status changed between the time of עבירה and the time of קרבן.

The חכמים hold

בטר חטאת אזלינן

We go according to the time of עבירה, and therefore regarding

מרובין ונתמעטו

חייבין

Because at the time of עבירה they were רוב ציבור

While רבי שמעון holds

בטר ידיעה אזלינן

We go according to the time they became aware of the

עבירה, and therefore regarding

מרובין ונתמעטו

פטורין

Because at the time of ידיעה they were רוב ציבור

However, if vice versa

מועטין ונתרבו

If the minority committed the עבירה, but then their numbers increased, and they are now the majority, even

according to רבי שמעון

רבי שמעון

Because

חטאה וידיעה בעי

goes according to both ידיעה and עבירה, and at the time of the עבירה they were רוב ציבור

=====

5

רוב ציבור

How we establish a majority for a פר העלם דבר של ציבור

1

רב אסי

ובהוראה

הלך אחר רוב יושבי ארץ ישראל

To establish the majority, we consider only the Yidden that live in Eretz Yisroel, but we do not consider the Yidden who live in the Diaspora, even though their numbers are far greater.

2

מרובין ונתמעטו

היינו פלוגתא דרבי שמעון ורבנן

If the majority committed the עבירה, but then their numbers decreased, and they are now the minority;

Whether they bring a פר depends on the

מחלוקת רבי שמעון ורבנן

on דף יud - regarding

חטאו עד שלא נתמנו

If one's status changed

between the time of עבירה and the time of קרבן.

רבי שמעון

בטר ידיעה אזלינן

We go according to the time they became aware of the עבירה, and therefore regarding

מרובין ונתמעטו פטורין

Because at the time of מיעוט ציבור they were ידיעה

חכמים

בטר חטאת אזלינן

We go according to the time of עבירה, and therefore regarding

מרובין ונתמעטו חייבין

Because at the time of רוב ציבור they were עבירה

However, if vice versa

מועטין ונתרבו

If the minority committed the עבירה, but then their numbers increased, and they are now the majority, even according to רבי שמעון

פטורין

Because

חטאה וידיעה בעי

goes according to both ידיעה and עבירה, and at the time of the עבירה they were רוב ציבור

6 The Gemara proceeds with several questions regarding רוב ציבור

1.
איבעיא להו
הורו ב"ד חלב מותר ועשו מיעוט הקהל
וחזרו ב"ד בהן והורו
ועשו מיעוט אחר מהו
If first issued a ruling to permit a certain חלב and one minority committed the עבירה;
Then, בית דין retracted and then re-issued the same ruling, and another minority committed the עבירה;
Perhaps, the two minorities cannot combine to form רוב ציבור to bring a פר because
דשתי ידיעות נינהו
Each group's עבירה was from a different ruling.
OR the two minorities can combine to form רוב ציבור because
דאידי ואידי חלב הוא
Each ruling was for the same transgression.

And the Gemara proceeds and questions
מיעוט בחלב שעל גבי הקבה
ומיעוט בחלב שעל גבי דקין
If
בתרי קראי קאתי
It's a different type of חלב derived from different Pesukim, but each ruling was for the same עבירה?
OR
מיעוט בחלב ומיעוט בדם מהו
If תרי איסורי נינהו
Each ruling was for a different עבירה, but both are liable for the same Korban?
OR
מיעוט בחלב ומיעוט בעבודת כוכבים מהו
If אין איסורן שוה ואין קרבנן שוה
Each ruling was for a different עבירה that are liable for different Korbanos, but both are liable for כרת?
תיקו
All these questions remain unresolved.
=====

6 Several questions regarding רוב ציבור

?

איבעיא לכו

הורו ב"ד חלב מותר
ועשו מיעוט הקהל
וחזרו ב"ד בהן והורו
ועשו מיעוט אחר מהו

If first issued a ruling to permit a certain חלב and one minority committed the עבירה;

Then, בית דין retracted and then re-issued the same ruling, and another minority committed the עבירה;

The two minorities
can combine to form רוב ציבור
because

דאידי ואידי חלב הוא
Each ruling was for the same
transgression.

The two minorities
can't combine to form רוב ציבור
to bring a פר because

דשתי ידיעות נינהו
Each group's עבירה was from
a different ruling.

?

איבעיא לכו

מיעוט בחלב שעל גבי הקבה
ומיעוט בחלב שעל גבי דקין

מיעוט בחלב
ומיעוט
בעבודת
כוכבים מהו

If אין איסורן שוה
ואין קרבנן שוה
Each ruling was for
a different עבירה that
are liable for
different Korbanos,
but both are liable
for כרת?

מיעוט
בחלב
ומיעוט
בדם מהו

If תרי איסורי נינהו
Each ruling was
for a different
עבירה, but both
are liable for the
same Korban?

בתרי
קראי
קאתי

It's a different
type of חלב
derived from
different
Pesukim,
but each ruling
was for the
same עבירה?

תיקו

7 The Gemara proceeds with a related Halachah:
 מאה שישבו להורות
 אין חייבין עד שיורו כולן
 If the בית דין consisted of 100 judges, they are liable only if
 ALL the judges issued the erroneous ruling, because the
 Pasuk states
 ואם כל עדת ישראל ישגו

The word כל implies, כולו, ALL the judges, and teaches
 עד שיסגו כולן
 עד שתפשוט הוראה בכל עדת ישראל
 Only if the entire בית דין issued this ruling.

The Gemara however brings proof that the word כל
 implies even ככולו, a majority is considered like all,
 and therefore the Gemara concludes that
 הורו רובן חייבין
 Even if only most of the judges issued the erroneous
 ruling, they are liable, and the Pasuk of ישראל כל
 comes to teach
 אי איכא כולם הויא הוראה
 ואי לא לא הויא הוראה
 Only if all members of בית דין were present, are they liable.
 =====

7
**מאה שישבו להורות
 אין חייבין עד שיורו כולן**
 If the בית דין consisted of 100 judges,
 they are liable only if all the judges issued
 the erroneous ruling,
 because the Pasuk states

ואם כל עדת ישראל ישגו

כאו

עד לילגן כואן

עד לתפלוט הוראה בכל עדת ישראל

Only if the entire בית דין issued this ruling.

The Gemara however brings proof
 that the word כל implies even ככולו,
 a majority is considered like all,

Therefore the Gemara concludes that

הורו רובן חייבין

Even if only most of the judges issued
 the erroneous ruling, they are liable,
 and the Pasuk of ישראל כל comes to teach

אי איכא כואן הויא הוראה

ואי לא לא הויא הוראה

Only if all members of בית דין were present,
 are they liable.

8 Zug Di Mishnah:
 הורו ב"ד וידעו שטעו וחזרו בהן
 בין שהביאו כפרתן ובין שלא הביאו כפרתן
 והלך ועשה על פיהן
 If a בית issued an erroneous ruling and then retracted, if a יחיד then committed this עבירה based on the original erroneous ruling of בית דין, regardless of whether they already brought a פר or not, there is a Machlokes:
 רבי שמעון פוטר
 ורבי אלעזר אומר ספק
 והואיל וברשות ב"ד הוא עושה
 As Rashi explains
 שזה עדיין לא היה יודע שידעו שטעו וחזרו בהן
 והוא תולה בבית דין
 Since he did not know about the retraction, he completely relied on בית דין. ®
 While
 רבי אלעזר אומר ספק
 והואיל וברשות ב"ד הוא עושה
 As Rashi explains
 שזה עדיין לא היה יודע שידעו שטעו וחזרו בהן
 והוא תולה בבית דין
 Since he did not know about the retraction, he completely relied on בית דין. ®
 While
 רבי אלעזר אומר ספק
 והואיל וברשות ב"ד הוא עושה
 As Rashi explains
 שזה עדיין לא היה יודע שידעו שטעו וחזרו בהן
 והוא תולה בבית דין
 Since he did not know about the retraction, he completely relied on בית דין. ®

As the Mishnah elaborates and makes the following distinction:

איזהו ספק
 ישב לו בתוך ביתו חייב
 If he was at home during this time, he is liable for a אשם תלוי, because as the Mishnah explains אפשר היה לו שישמע
 At home, since he could have heard of the retraction, he was possibly בעצמו תולה. However
 הלך לו למדינת הים
 פטור
 If he was overseas, he is not liable for a אשם תלוי, because לא היה לו אפשר שישמע
 Overseas, since he could not have heard of the retraction, he was definitely בבית דין תולה.

8
 הורו ב"ד וידעו שטעו וחזרו בהן
 בין שהביאו כפרתן ובין שלא הביאו כפרתן
 והלך ועשה על פיהן
 If a בית issued an erroneous ruling and then retracted, if a יחיד then committed this עבירה based on the original erroneous ruling of בית דין, regardless of whether they already brought a פר or not, there is a Machlokes:

ורבי אלעזר אומר ספק

The יחיד is liable for an אשם תלוי, because it is questionable whether he acted on his own or relied on בית דין.

רבי שמעון פוטר

The יחיד is not liable for a חטאת, because

הואיל וברשות ב"ד הוא עושה

As Rashi explains
 שזה עדיין לא היה יודע שידעו שטעו וחזרו בהן
 והוא תולה בבית דין
 Since he did not know about the retraction, he relied on בית דין.

איזהו ספק

הלך לו למדינת הים פטור

If he was overseas, he is not liable for a אשם תלוי, because

לא היה לו אפשר שישמע

Overseas, since he could not have heard of the retraction, he was definitely בבית דין תולה.

ישב לו בתוך ביתו חייב

If he was at home during this time, he is liable for a אשם תלוי, because

אפשר היה לו שישמע

At home, since he could have heard of the retraction, he was possibly בעצמו תולה.

9 And the Mishnah also mentions that both רבי עקיבא and רבי עזאי also hold like רבי אליעזר that חייב באשם תלוי
 And החזיק בדרך איכא בינייהו
 They disagree regarding a person who set out on a trip overseas but was still in the city;
 רבי עזאי holds, חייב אשם תלוי
 Because בביתיה איתיה
 Since he was still in the city, he could have heard about the retraction, and is considered בעצמו. While רבי עקיבא holds פטור מאשם תלוי
 Because דהא החזיק בדרך
 As Rashi explains כיון דטרוד הוא לא היה לו אפשר לו שישמע דחזרו בהן
 Since he was occupied with his trip, he could not have heard of the retraction, and is considered בב"ד תולה.

9 And the Mishnah also mentions that both רבי עזאי and רבי עקיבא also hold like רבי אליעזר that חייב באשם תלוי
 And החזיק בדרך איכא בינייהו
 They disagree regarding a person who set out on a trip overseas but was still in the city;

<p><i>רבי עקיבא</i> פטור מאשם תלוי <i>Because</i> דהא החזיק בדרך <i>As Rashi explains</i> כיון דטרוד הוא לא היה לו אפשר לו שישמע דחזרו בהן Since he was occupied with his trip, he could not have heard of the retraction, and is considered בב"ד תולה.</p>	<p><i>רבי עזאי</i> חייב אשם תלוי <i>Because</i> בביתיה איתיה Since he was still in the city, he could have heard about the retraction, and is considered בעצמו.</p>
---	---

10 The Gemara cites a Braisa in which there are actually four opinions:

1.

רבי מאיר מחייב

The **יחיד** is liable for a **יחיד**, because

דתולה בעצמו הוי

He is considered having acted on his own, and not based on **בית דין**.

2.

ורבי שמעון פוטר

He is not liable for a **יחיד**, because

דתולה בבית דין הוי

He is considered having acted based on **בית דין**, and not on his own.

3.

רבי אלעזר אומר ספק

He is liable for a **תלוי**, because

אית ביה צד חיוב מעליא

דאי הוה שאיל הוה אמרין ליה

He is more liable than innocent, because when he noticed that they brought a **פר**, he should have asked others, and he would have heard of the retraction; therefore, he was more likely a **תולה** בעצמו.

4.

משום סומכוס אמרו תלוי

He is not liable for a **תלוי**, because

ליכא צד חיוב מעליא

דלא סליק אדעתיה למישאל

He is more innocent than liable, because when he noticed that they brought a **פר**, he did not think to ask; therefore, he was more likely a **תולה** בבית דין.

10

- 1 -

רבי מאיר מחייב

*The **יחיד** is liable for a **יחיד**, because*

דתולה בעצמו הוי

*He is considered having acted on his own, and not based on **בית דין**.*

- 2 -

ורבי שמעון פוטר

*He is not liable for a **יחיד**, because*

דתולה בבית דין הוי

*He is considered having acted based on **בית דין**, and not on his own.*

- 3 -

רבי אלעזר אומר ספק

*He is liable for a **תלוי**, because*

אית ביה צד חיוב מעליא דאי הוה שאיל הוה אמרין ליה

*He is more liable than innocent, because when he noticed that they brought a **פר**, he should have asked others, and he would have heard of the retraction; therefore, he was more likely a **תולה** בעצמו.*

- 4 -

משום סומכוס אמרו תלוי

*He is not liable for a **תלוי**, because*

ליכא צד חיוב מעליא דלא סליק אדעתיה למישאל

*He is more innocent than liable, because when he noticed that they brought a **פר**, he did not think to ask; therefore, he was more likely a **תולה** בבית דין.*